

FRIVILLIGHET
NORGE

Høringsnotat til Frivilligheita - sterk, sjølvstendig, mangfaldig. Den statlege frivillighetspolitikken (Meld. St. 10 (2018-2019))

Frivillighet Norge er glad for at det er lagt fram en ny frivillighetsmelding som rammer inn frivilligheten som politikkområde. Vi slutter oss til de overordnede målene i meldingen om bred deltakelse, en sterk og uavhengig sektor, forenklingsreform og en samordnet frivillighetspolitikk.

Merverdiavgiftskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner

I meldingen varsler Regjeringen en opptrapping av momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner til 1,8 milliarder. Ifølge Frivillighet Norges beregninger vil det da mangle mellom 400 og 500 millioner kroner i 2021, og vi vil fortsatt være langt unna målet om en fullfinansiert momskompensasjonsordning, som de fleste partier har uttrykt eller uttrykker at de ønsker.

På side 43 i meldingen hevder Regjeringen feilaktig at frivillig sektor «har kravd fullt meirverdiavgiftsfritak (nullsats).» Det er oppsiktsvekkende og beklagelig at Regjeringen har gjengitt frivillighetens hovedkrav feil. Vi deler Regjeringens vurdering om at fullt momsfratak vil resultere i en byråkratisk ordning for de mindre organisasjonene. Derfor er hovedkravet fra en samlet frivillighet at momskompensasjonsordningen fullfinansieres og rettighetsfestes, slik at organisasjonene reelt får kompensert sine momsutgifter i tråd med kriteriene i dagens regelverk. Det må også etableres en momskompensasjonsordning for investeringer og oppgraderinger av bygg og anlegg i frivilligheten.

Forenkling og digitalisering

Frivillighet Norge er glad for den varslede forenklingsreformen for frivilligheten. Frivilligheten skal være skoler i demokrati og ikke i byråkrati. Vi er positive til de tiltakene som er skissert i meldingen, men vi ønsker flere og tydeligere mål for forenklingsreformen.

Frivillighet Norge vil understreke betydningen av at det offentlige har én felles forståelse av hva en frivillig organisasjon er. Meldingen burde slått fast at Frivillighetsregisterets krav skal erstatte øvrige definisjoner og at registeret skal være overordnet inngangsport for alle bestemmelser og regler som skal fremme frivilligheten. Det vil være en forenkling for både det offentlige og frivilligheten.

Regjeringen demonstrerer en mangel på ambisjoner for bruk av Frivillighetsregisteret og for forenkling og samordning av tilskuddsordninger. Regjeringen skriver at dagens frivillighetsregister ikke kan oppfylle målet om at organisasjonene bare leverer informasjon til det offentlige én gang, og beskriver samtidig en utdatert arbeidsflyt for tilskuddsforvalterne. I en tilskuddsforvaltning som blir stadig mer digitalisert, bør ambisjonen være direkte kommunikasjon mellom søknadsportaler og Frivillighetsregisteret, og at informasjon hentes automatisk, akkurat som når hver og en av oss fyller ut selvangivelsen.

Til tross for at Regjeringen fremhever digitalisering som et viktig satsingsområde, opplever vi meldingen som lite konkret på dette området for frivilligheten. Det er behov for en klar plan for digitaliseringen av samspillet mellom staten og frivilligheten, og digitaliseringen som skal skje i

FRIVILLIGHET NORGE

frivilligheten. Frivillig.no er et eksempel på digitalisering i frivilligheten som resultat av samarbeid mellom staten og frivillig sektor.

Bred deltakelse

Frivillighet Norge deler ambisjonen om å senke terskelen for deltakelse i frivilligheten og inkludere flere av de som ikke deltar i dag. Vi er glad for at Regjeringen framhever brede ordninger og frie midler som viktige virkemiddel for å gjøre organisasjonene i stand til å rekruttere og beholde et mangfold av frivillige. Samtidig ser vi også behovet for enkelte målrettede tiltak mot befolkningsgrupper som deltar i mindre grad enn andre.

Et tiltak som er varslet i regjeringsplattformen fra Granavolden, er innføringen av et fritidskort. Kortet er ikke omtalt i Frivillighetsmeldingen og har ikke vært et krav fra frivilligheten, men det er naturlig å ta opp i denne sammenhengen. Et kort som dekker deltakeravgift for barn og unge, kan være effektivt for å dempe effekten av utenforskap. Frivilligheten spiller en stor rolle i barn og unges fritid. Det er samtidig viktig at fritidskortet ikke blir byråkratisk og vanskelig å bruke for brukeren og for de frivillige organisasjonene. Frivillighet Norge forutsetter at frivilligheten involveres i utredning og implementering, og at staten i hovedsak finansierer kortet uten at det går på bekostning av støtte som i dag gis til frivilligheten.

Frivillighet Norge ber komiteen om å vedta følgende merknader:

- Komiteen vil fremheve at merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner er den viktigste tilskuddsordningen for frivilligheten. Komiteen viser til Regjeringens opptrappingsplan for ordningen og understreker at denne må regnes som en minimumsplan. På sikt må målet fortsatt være at ordningen fullfinansieres.
- Komiteen ber Regjeringen fremme en sak for Stortinget om hvordan man kan sikre en merverdiavgiftskompensasjonsordning basert på dagens kriterier som er rettighetsfestet, fullfinansiert og som inkluderer kompensasjon for merverdiavgift knyttet til investeringer og oppgraderinger av bygg og anlegg.
- Komiteen ønsker en forenklingsreform for frivilligheten velkommen og ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med konkrete mål for denne reformen.
- Komiteen ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for hvordan Frivillighetsregisteret skal videreutvikles og tas i bruk som et verktøy som lar organisasjonene levere informasjon én gang og redusere byråkratiet for frivilligheten, i tråd med Stortingets og frivillighetens intensjoner.
- Komiteen ber Regjeringen utarbeide en digitaliseringsstrategi for frivilligheten som både behandler det offentlige digitale samhandling med frivilligheten og frivillighetens behov for digitalisering. En slik strategi må se på frivillighetens behov for nye og felles løsninger og på hvordan digitalisering i frivilligheten kan sikre effektivisering, bedre kommunikasjon, økt synlighet og bredere deltakelse.
- Komiteen anerkjenner Frivillig.no som et viktig virkemiddel for å nå Regjeringens og frivillighetens mål om økt deltakelse, og ber Regjeringen videreføre støtten fra Kulturdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet til Frivillig.no på samme nivå som i 2018.
- Komiteen ber Regjeringen involvere frivilligheten i arbeidet med å planlegge og implementere det varslede fritidskortet for barn og unge. Finansieringen av fritidskortet må hovedsakelig være statlig og ikke gå på bekostning av dagens tilskudd til frivillige organisasjoner.